

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1587

18.05.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шухевича Ю. Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 18 травня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 8 арк. у 1 прим.;
матеріали на 4 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

№ 04-35/10-6508-1

"16" 05 2018 р.

Прем'єр-міністру України
пану Володимирі Гройсману

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

щодо негайного припинення співпраці Уряду України з Міжнародним Валютним Фондом та Світовим Банком, оскільки останні зацікавлені не у процвітанні України, а в її занепаді і в не вирішенні однієї з найбільших проблем пенсійної несправедливості в Україні, внаслідок якої для мільйонів звичайних «чорних» українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії

На підтвердження цього висновку надсилаю Вам копію своїх останніх звернень від 15 січня 2018 року до постійного представника Міжнародного Валютного Фонду в Україні та директора Світового банку в Україні (див. додаток до цього запиту).

У цих зверненнях зазначено, зокрема, таке:

«Насамперед звертаю увагу на ту обставину, що від Вас досі не надійшла відповідь на жодне із моїх звернень, зокрема: від 8 червня 2017 року, від 20 липня 2017 року, від 6 вересня 2017 року, від 6 жовтня 2017 року.

Зважаючи на те, що Ви не надіслали відповіді на мої звернення це означає, що Ви погодилися з усіма моїми твердженнями, висновками, аргументами, фактами, розрахунками тощо, які зазначені в двох моїх останніх зверненнях, оскільки наприкінці цих звернень до Вас було зазначено таке:

«P.S. Звертаю увагу на ту обставину, що якщо мені не буде надіслана відповідь на моє звернення або в надісланій відповіді на моє звернення не буде обґрунтовано спростовано моїх тверджень, висновків, аргументів, фактів, розрахунків тощо, то я розцінюватиму таку позицію, як погодження з усіма моїми твердженнями, висновками, аргументами, фактами, розрахунками тощо, які зазначені в моєму зверненні».

Зокрема, в останньому письмовому зверненні до Вас від 6 жовтня 2017 року було зазначено таке:

«Про ту катастрофу, яка буде після так званого «осучаснення» пенсій та залишення без змін несправедливої формули обчислення пенсії, я не буду Вам детально розповідати, оскільки Ви не хочете слухати про це – як я це зрозумів з того, що Ви не надаєте відповіді на мої попередні звернення.

Нагадую лише, що у своєму зверненні від 6 вересня 2017 року я зазначив, зокрема, таке: «якщо цю ситуацію терміново не змінити, то це може призвести до пенсійної катастрофи, наслідки якої будуть непередбачувані, зважаючи на цю та інші обставини, прошу Вас все зробити для того, аби в Україні не настала пенсійна катастрофа, якщо Ви зацікавлені у процвітанні України, а не в її занепаді».

Зважаючи на те, що Ви жодним чином не спростували цих слів, то це означає для мене, що Ви погодилися з цими словами».

Звертаю особливу увагу Прем'єр-міністра України на ту обставину, що ні Міжнародний Валютний Фонд, ні Світовий банк не надали мені письмової відповіді на жодне із моїх письмових звернень: від 8 червня 2017 року, від 20 липня 2017 року, від 6 вересня 2017 року, від 6 жовтня 2017 року, від 15 січня 2018 року, і тим самим погодилися з усіма моїми твердженнями, висновками, аргументами, фактами, розрахунками тощо, котрі зазначені у цих зверненнях, а саме про те, що ці міжнародні установи зацікавлені не у процвітанні України, а в її занепаді і в не вирішенні однієї з найбільших проблем пенсійної несправедливості в Україні, внаслідок якої для мільйонів звичайних «чорних» українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії.

Я вже неодноразово звертав Вам увагу на те, що я вважаю початком пенсійної катастрофи ухвалений 3 жовтня 2017 року Закон України № 2148 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (далі – Закон № 2148), який розроблявся понад рік Міністерством соціальної політики України (урядовий пенсійний законопроект № 6614) і який чомусь назвали «пенсійною реформою», хоча насправді головна мета цього Закону – підвищити пенсійний вік для мільйонів українських громадян шляхом збільшення необхідного стажу для призначення пенсії.

Цей Закон є, м'яко кажучи, несправедливим із багатьох причин: і щодо механізму «осучаснення» пенсій, і щодо підняття величини необхідного стажу для призначення нових пенсій, і щодо залишення пенсійних привілеїв для певних каст пенсіонерів тощо.

Але найголовніше – цей Закон не вирішує найбільшої проблеми солідарної пенсійної системи в Україні, а саме, цей Закон не передбачає скасування жахливої пенсійної несправедливості, внаслідок якої для мільйонів звичайних «чорних» українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає не на збільшення, а на... зменшення розміру пенсії.

Якщо ця пенсійна несправедливість не буде негайно скасована, то це може призвести до повної пенсійної катастрофи, наслідки якої будуть непередбачувані!

Мене дивує позиція деяких високопосадовців, котрі, мов ті страуси, ховають голови в пісок, марно сподіваючись, що ця проблема якось сама вирішиться, керуючись при цьому дурнуватим принципом «якось воно буде». Наголошую, ця проблема сама не вирішиться.

На превеликий жаль, неодноразові звернення спрямовані на вирішення цієї проблеми були, по суті, проігноровані урядом. Зокрема, про цю пенсійну несправедливість, яка полягає в тому, що для мільйонів звичайних українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії, було сказано 7 червня 2017 року під час парламентських слухань на тему: «Пріоритетність додержання страхових засад при реформуванні пенсійної системи»¹.

На вирішення цієї пенсійної несправедливості були скеровані депутатські запити, котрі були оголошені на засіданні Верховної Ради України 3 липня 2015 року², 9 червня 2017 року³ та 19 січня 2018 року⁴.

Звертаю увагу на ту обставину, що безпосередньо на вирішення цієї проблеми якраз і спрямований законопроект № 6508 «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо скасування однієї з форм пенсійної несправедливості та обчислення пенсії за двоскладовою формулою», розгляд якого вперше відбувся 4 жовтня 2017 року на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Але рішення щодо цього законопроекту ухвалено тоді не було, оскільки представник уряду, який офіційно визнав факт існування цієї проблеми, привселюдно пообіцяв на засіданні цього профільного комітету, що урядовий законопроект стосовно вирішення цієї проблеми буде невідкладно розроблено та зареєстровано в парламенті до 30 листопада 2017 року. Маємо на календарі вже травень 2018 року, а відповідного урядового законопроекту катма.

Проаналізувавши певну інформацію стосовно цього питання, можна виснувати, що уряд взагалі не збирається найближчим часом реєструвати в парламенті законопроект щодо зміни порядку визначення розміру пенсії за віком та запровадження двоскладової формули обчислення пенсії. Цю свою нікчемну позицію уряд мотивує тим, що в абзаці четвертому підпункту 4 пункту 9 розділу II (Прикінцеві та перехідні положення) Закону № 2148

¹ див. стенограму парламентських слухань за 7 червня 2017 року, виступ народного депутата України Юрія Шухевича:

http://static.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/sl070617.htm

² див. депутатський запит № 11/10-2078 від 3 липня 2015 року народного депутата України Юрія Шухевича:

<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/wcadr41D?kodzap=38630&koddep=18041>

³ див. депутатський запит № 11/10-2236 від 9 червня 2017 року народного депутата України Юрія Шухевича:

<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/wcadr41D?kodzap=49134&koddep=18041>

⁴ див. депутатський запит № 11/10-1673 від 19 січня 2018 року народного депутата України Юрія Шухевича:

<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/wcadr41D?kodzap=51532&koddep=18041>

зазначено таке положення (ця правова норма виникла як реакція на мої законопроекти № 6508 та № 6614-4, які передбачають зміну несправедливої формули обчислення пенсії): «Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк із дня набрання чинності цим Законом:... вивчити можливість зміни порядку визначення розміру пенсії за віком та запровадження двоскладової формули обчислення пенсії».

Можна було з упевненістю передбачити, що «у шестимісячний строк із дня набрання чинності цим Законом» та й після цієї дати не буде зареєстровано відповідного урядового законопроекту, а уряд лише спробує «вивчити можливість зміни порядку визначення розміру пенсії за віком та запровадження двоскладової формули обчислення пенсії». На підтвердження цих слів маємо такий факт – 1 квітня 2018 року минуло вже шість місяців із дня набрання чинності Законом № 2148, а урядового законопроекту катма.

Що казати, якщо навіть пряму норму Закону № 2148 уряд не виконує. Зокрема, у підпункті 2 пункту 9 розділу II Закону № 2148 чітко встановлено (це була якраз моя пропозиція, котра була врахована профільним комітетом і підтримана парламентом): «Кабінету Міністрів України:... 2) до 1 листопада 2017 року підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо перерахунку пенсій військовослужбовців з урахуванням оновленого грошового забезпечення».

Оскільки уряд досі не виконав прямої норми Закону № 2148 і не зареєстрував у парламенті вищезазначений законопроект, котрий, згідно з обіцянками уряду, мав би набрати чинності з 1 січня 2018 року, то що тоді казати про таке собі зобов'язання, котре насправді ні до чого не зобов'язує уряд: «вивчити можливість зміни порядку визначення розміру пенсії за віком та запровадження двоскладової формули обчислення пенсії».

Звертаю увагу на те, що до другого читання урядового законопроекту № 6414 стосовно так званої «жовтневої пенсійної реформи» були надані пропозиції щодо кардинальної зміни несправедливої формули обчислення пенсії, проте у профільному комітеті ці пропозиції були відхилені, оскільки пропозиції до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту, який прийнятий Верховною Радою за основу, а в тексті прийнятого за основу урядового законопроекту № 6414 не було передбачено внесення змін до несправедливої формули обчислення пенсії.

У нинішній формулі обчислення пенсії уряд лише зменшив величину оцінки одного року страхового стажу з 1,35 до 1%, що насправді нічого не змінило у цій несправедливій формулі, а призвело лише до ще більшого знецінення стажу у чинній формулі обчислення пенсії.

Звертаю увагу на ту обставину, що 20 грудня 2017 року на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення було розглянуто законопроект № 6508 і одногolosно ухвалено рішення запропонувати парламенту прийняти його за основу.

Аналогічне рішення стосовно законопроекту № 6508 ухвалив одногolosно 28 лютого 2018 року Комітет Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю, котрий визначений другим комітетом у списку з опрацювання законопроекту № 6508.

Звертаю увагу, що детальні обґрунтування, аргументи, розрахунки тощо, які підтверджують той факт, що кожен місяць офіційної роботи після 1 липня 2000 року може вплинути на зменшення розміру пенсії містяться в пояснювальних записках до законопроектів № 6508 та № 6614-4.

Звертаю особливу увагу на ту обставину, що правдивість усіх розрахунків у цих пояснювальних записках була перевірена програмним забезпеченням «Пенсійний калькулятор», що знаходиться на офіційному веб-сайті Пенсійного фонду України.

Зацитую лише один із висновків пояснювальної записки до законопроекту № 6508⁵:

«Сплатити майже 50 тис. грн додаткових страхвнесків до ПФУ, «заробивши» додатково 16 років стажу, і одержати за це «задоволення» майже на 3 тис. грн ($6608,81 - 3786,11 = 2822,7$) меншу пенсію у порівнянні з тією особою, яка цих 16 років працювала в «тіні» і не сплачувала страхвнесків до органів ПФУ – ось у чому полягає страшний злочин, який скоїли привілейовані «білі» особи, котрі витворили цей «справедливий» механізм обчислення пенсії для понад 10 мільйонів звичайних «чорних» українських пенсіонерів». За те, що український громадянин більше працює та більше сплачує страхвнесків до ПФУ після 2000 року, у нього зменшується майбутній розмір пенсії, у порівнянні з особою, яка не працювала офіційно після 2000 року».

Зрозуміло, що у разі ухвалення парламентом законопроекту № 6508 за основу необхідно буде до другого читання цього законопроекту внести відповідні зміни до нього з урахуванням ухваленого парламентом 3 жовтня 2017 року Закону № 2148 стосовно так званої «жовтневої пенсійної реформи».

Принагідно повідомляю, що мною у парламенті зареєстровано законопроект № ~~8360~~ від 16 травня 2018 року «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо встановлення доплати за роботу після призначення пенсії та обчислення її за двоскладовою формулою», в якому пропонується доплату за роботу після призначення пенсії обчислювати за двоскладовою формулою, котра вже апробована в законопроектах № 6508 та № 6614-4.

У законопроекті № ~~8360~~ від 16 травня 2018 року ця двоскладова формула дещо вдосконалена.

⁵ див. стор. 7 пояснювальної записки до законопроекту № 6508 «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо скасування однієї з форм пенсійної несправедливості та обчислення пенсії за двоскладовою формулою»:

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=61894

А саме, у формулі обчислення другої складової, було вирішено відмовитися від сталої величини «K2», бо ця величина й так буде для всіх однаковою. Тож для обчислення другої складової буде враховуватися лише сума індивідуальних коефіцієнтів заробітку за кожний місяць після 1 липня 2000 року, подібно до зарахувань комерційних або банківських накопичувань певних бонусів. Стала величина «K2» була введена у формулу обчислення другої складової пенсії у законопроекті № 6508, аби ця формула була подібна до формули обчислення першої складової пенсії, в якій застосовується середній індивідуальний коефіцієнт заробітку.

А оскільки у формулі обчислення другої складової буде застосовуватися єдиний для всіх показник заробітної плати (доходу) в Україні, який враховується для обчислення всіх пенсій від страхового стажу після 1 липня 2000 року, це означає, що розмір цієї другої складової залежатиме від величини заробітку, з якого сплачені страхові внески, що виключає зрівнялівку у розмірах пенсій.

Зважаючи на те, що зараз для зарахування одного місяця страхового стажу достатньо сплатити страхвнески до ПФУ із мінімальної зарплати, внаслідок чого усі страхвнески понад цю суму залишаються не врахованими для обчислення (перерахунку) пенсій, тому й запропоновано у моїх законопроектах враховувати після 1 липня 2000 року не страховий стаж, а суму коефіцієнтів заробітної плати (доходу) після 1 липня 2000 року.

Приміром, за однаковий період, скажімо 10 місяців з 1 січня 2017 року до 31 жовтня 2017 року, одна особа працювала цих 10 місяців із середньою щомісячною заробітною платою в державі 3200 грн ($3200 \times 10 = 32000$) і відповідно сума коефіцієнтів її заробітної плати становить цифру 10 ($1+1+1+1...=10$); друга особа працювала в цей період тільки 2 місяці, але із заробітною платою, яка перевищувала в 5 разів середню зарплатню в державі 16000 грн ($3200 \times 5 = 16000 \times 2 = 32000$), відповідно сума коефіцієнтів її заробітної плати становить також цифру 10 ($5+5$); а третя особа працювала в цей період тільки 1 місяць, але із заробітною платою 32000 грн, яка перевищувала в 10 разів середню зарплатню в державі ($32000:10=3200$), відповідно коефіцієнт її заробітної плати становить також цифру 10. Згідно із чинним законодавством першій особі зарахують 10 місяців страхового стажу, другій особі – 2 місяці страхового стажу, а третій особі – лише 1 місяць страхового стажу, хоча усі троє осіб сплатили однакові страхвнески до ПФУ за визначений період. Де ж тут справедливість?!

Запропоновані мною законопроекти усувають цю несправедливість і для обчислення другої складової пенсії після 1 липня 2000 року вже не буде враховуватися страховий стаж, а буде враховуватися лише сума коефіцієнтів заробітної плати після 1 липня 2000 року. Це нововведення дасть змогу встановити справедливі розміри пенсій.

Підсумовуючи сказане, звертаю увагу на таке:

1. Якщо не буде терміново виправлена ця пенсійна несправедливість, то ми звернемося до тих мільйонів нинішніх пенсіонерів, які працювали після 2000 року, особливо до тих з них, які оформили пенсію після 1 січня 2004 року, аби вони писали заяви до органів ПФУ про відмову від невігідних їм періодів стажу та заробітку після 2000 року, врахування яких впливає на зменшення розміру пенсії. Зрозумійте – не може бути невігідних періодів заробітку! Якщо людина сплатила страхвнески із заробітку, то як цей заробіток може бути невігідним?!

2. Якщо не буде терміново виправлена ця пенсійна несправедливість, то ми звернемося до тих мільйонів нинішніх пенсіонерів, котрим знизили індивідуальний коефіцієнт заробітку для обчислення пенсії за рахунок проведення перерахунків пенсій як працюючим особам після призначення пенсії, аби вони писали заяви до органів ПФУ про відмову від тих перерахунків пенсій, які призвели до зниження індивідуального коефіцієнту заробітку. Зрозумійте – не може бути такого, щоб за те, що ці особи після призначення пенсії працювали, відраховуючи додаткові страхові внески і відповідно здійснювали перерахунок пенсії з урахуванням заробітку після призначення пенсії, що тепер їм це вплинуло на... зменшення розміру пенсії під час її «осучаснення»?! Замість того, аби додатковий стаж та додаткові страхові внески впливали на збільшення розміру пенсії, вони призводять до... зменшення розміру пенсії?!

3. Якщо не буде терміново виправлена ця пенсійна несправедливість, то ми звернемося до мільйонів молодих українців і насамперед до осіб передпенсійного віку, аби вони відмовлялися сплачувати страхвнески до ПФУ, допоки кожен місяць їхньої офіційної роботи впливатиме на зменшення розміру майбутньої пенсії. Зрозумійте – не може бути такого, що для мільйонів звичайних «чорних» українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 2000 року впливає не на збільшення, а ... на зменшення розміру пенсії! Допоки кожен місяць офіційної роботи після 1 липня 2000 року буде впливати на зменшення розміру пенсії для мільйонів звичайних «чорних» українських громадян, доти будь-яка пенсійна реформа в Україні зазнає цілковитого краху, оскільки не можна примусити нелегальних працівників «вийти з тіні», поки це їм буде впливати на зменшення розміру пенсії!

Насамкінець звертаю особливу увагу на ту обставину, що я готовий долучитися до розробки урядового законопроекту щодо вирішення цієї жахливої пенсійної несправедливості та дозволяю використати будь-які напрацювання, які містяться у законопроектах № 6508, № 6614-4 та № _____, а саме, розроблену моїм помічником нову формулу обчислення пенсії, а також, я готовий у будь-який час відкликати свої законопроекти, аби тільки була якнайхутчіше скасована ця жахлива пенсійна несправедливість.

Зрозумійте, що кожен рік, місяць, день зволікання з вирішенням проблеми пенсійної несправедливості в Україні – це «відхід у тінь» або виїзд за кордон величезної кількості працездатних українських громадян та неодержання справедливо нарахованих пенсій мільйонами звичайних «чорних» українських пенсіонерів, які відходять у потойбічне, так і не дочекавшись справедливості в пенсійному забезпеченні!

Ураховуючи наведене,

ПРОШУ:

1. Негайно припинити співпрацю Уряду України з Міжнародним Валютним Фондом та Світовим Банком, оскільки останні зацікавлені не у процвітанні України, а в її занепаді.

2. Скасувати жахливу пенсійну несправедливість, внаслідок якої для мільйонів звичайних українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії.

4. Дати доручення особі, котра представляє позицію Уряду України на Погоджувальній раді депутатських фракцій Верховної Ради України, аби вона підтримала на Погоджувальній раді питання включення до розкладу пленарних засідань Верховної Ради України на найближчий пленарний тиждень для розгляду у першому читанні законопроект № 6508 від 25 травня 2017 року «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо скасування однієї з форм пенсійної несправедливості та обчислення пенсії за двоскладовою формулою».

5. Підтримати під час розгляду в комітетах парламенту законопроект № 8360 від 16 травня 2018 року «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо встановлення доплати за роботу після призначення пенсії та обчислення її за двоскладовою формулою».

З повагою,

Народний депутат України

Юрій Шухевич
(посв. н. д. № 191)

Додаток: на 4 арк.

P.S. Звертаю увагу на ту обставину, що якщо в надісланій відповіді на моє звернення не буде обґрунтовано спростовано моїх тверджень, висновків, аргументів, фактів, розрахунків тощо, то я розцінюватиму таку позицію, як погодження з усіма моїми твердженнями, висновками, аргументами, фактами, розрахунками тощо, які зазначені в моєму зверненні.